

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Kansainvälisen  
Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta  
annetun lain muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta annettua lakia. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan asetuksella voidaan määrätä, että Itämeren ja Belttien kalastusta ja elollisten luonnonvarojen säilyttämistä koskevan yleissopimuksen kalastuskiintiöiden noudattamista koskevan artiklan nojalla annettuja määräyksiä voidaan soveltaa myös Suomen sisäisillä aluevesillä.

Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös sisäisillä aluevesillä tapahtuvasta

kalastuksesta on pidettävä kalastuspäiväkirjaa sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Samoin lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kalastuksen harjoittajan lisäksi myös kalakaupan ja elintarviketeollisuuden harjoittajat ovat velvollisia antamaan sovittujen kalastuskiintiöiden valvontaa varten maa- ja metsätalousministeriön tarpeelliseksi katsomia tietoja.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

**YLEISPERUSTELUT**

**1. Nykyinen tilanne**

Tanska, Suomi, Saksan demokraattinen tasavalta, Saksan liittotasavalta, Puola, Ruotsi ja Neuvostoliitto ovat vuonna 1973 tehneet Gdanskissa Itämeren ja Belttien kalastusta ja elollisten luonnonvarojen säilyttämistä koskevan yleissopimuksen (SopS 40/74). Yleissopimus on tullut Itämeren ja Belttien kalastusta ja elollisten luonnonvarojen säilyttämistä koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta annetulla asetuksella (662/74) voimaan 28 päivänä heinäkuuta 1974.

Yleissopimuksen 1 artiklan mukaan sopimusvaltiot ovat yhteistyössä tarkoituksella säilyttää ja lisätä Itämeren ja Belttien elollisia luonnonvaroja optimaalisen saaliin saamiseksi. Lisäksi sopimusvaltiot ovat sitoutuneet muihinkin toimenpiteisiin, jotka tähtäävät elollisten luonnonvarojen järkipäraseen ja tehokkaaseen hyväksikäyttöön.

Yleissopimuksen 2 artiklan 1 kohdan mu-

kaan alue, jolla sopimusta sovelletaan ja jota sopimuksessa kutsutaan sopimusalueeksi, käsittää sisäisiä vesiä lukuun ottamatta Itämeren koko vesialueen, jota lännessä rajoittaa Haseenore Headista Gniben Pointiin kulkeva linja ja edelleen Korshagista Spodsbiergiin ja Gillebjerg Headista Kulleniin kulkeva linja. Yleissopimuksen tarkoituksia silmällä pitäen sanottu sopimuksella on perustettu Kansainvälinen Itämeren kalastuskomissio.

Yleissopimuksen 10 artiklassa luetellaan ne sopimuksen tavoitteisiin ja päämääriin liittyvät toimenpiteet, joita Itämeren kalastuskomissio voi käsitellä ja joiden osalta se voi esittää suosituksia sopimusvaltioille. Mainitun 10 artiklan alkuperäisen f kohdan mukaan kalastuskomission käsiteltäviin asioihin ovat kuuluneet kokonaissaaliin tai kalastustoiminnan määrän säätelyä ja niiden jakoa sopimuspuolten kesken koskevat toimenpiteet, kalastuksen tavoitteiden, lajien, alueiden ja aikojen pohjalta. Yleissopimuksen 10 artiklan f kohtaa on Itämeren

kalastuskomission marraskuussa 1982 tekemällä päätöksellä muutettu (SopS 83/86) siten, että f kohdan suosituksia tulee noudattaa myös sopimusvaltioiden määräysvaltaan kuuluvilla Itämeren sisäisillä aluevesillä ja niin ollen laajemmalla alueella kuin yleissopimuksen 2 artiklassa määritellyllä sopimusalueella. Muutos on tullut voimaan Itämeren ja Belttien kalastusta ja elollisten luonnonvarojen säilyttämistä koskevan yleissopimuksen muutosten voimaansaattamisesta annetulla asetuksella (834/86) 1 päivänä joulukuuta 1986. Yleissopimuksen muutoksella on tarkoitus laajentaa sopimuksen soveltamisaluetta myös sopimusvaltioiden sisäisiä aluevesiä koskevaksi.

Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattaminen Suomessa on edellyttänyt asiaa koskevaa lainsäädäntöä sen vuoksi, että suosituksilla puututaan Suomen kansalaisille ja suomalaisille kalastusaluksille lainsäädännössä turvattuihin oikeuksiin muun muassa yleisillä ja yksityisillä vesialueilla tapahtuvan kalastuksen osalta. Lisäksi suosituksissa on edellytetty, että jäsenvaltioiden tulee hankkia komissiolle tietoja saaliista ja kalastustoiminnasta sekä määrätä kalastusaluksilla pidettäväksi kalastuspäiväkirjaa. Komission suositusten voimaansaattaminen on mainituilta osin toteutettu Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta annetulla lailla (483/75). Laki on yleisluontoinen niin sanottu valtuuslaki.

Lain 1 §:n mukaan asetuksella voidaan antaa määräyksiä, jotka Suomen kansalaisten ja suomalaisten pyyntialusten osalta koskevat Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten täytäntöönpanoa ja soveltamista sopimusalueella. Lain 2 §:n mukaan suomalaisella pyyntialuksella, jota käytetään kalastuksen harjoittamiseen 1 §:ssä mainitussa yleissopimuksessa tarkoitettulla sopimusalueella, on saaliista ja kalastustoiminnasta pidettävä kalastuspäiväkirjaa sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Lain 3 §:n mukaan aluksen päällikkö on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriön määräämälle viranomaiselle ne tiedot, jotka ministeriö komission

suositusten täytäntöönpanemiseksi katsoo tarpeelliseksi vaatia.

Edellä mainitun lain nojalla on annettu asetus Itämerellä harjoitettavaa kalastusta koskevista säännöistä (625/75). Asetus on korvattu uudella vuonna 1988 annetulla samannimisellä asetuksella (255/88). Sen mukainen soveltamisala käsittää yleissopimuksen 2 artiklan mukaisen soveltamisalan, johon siis eivät sisälly sisäiset aluevedet. Asetus sisältää määräykset sallituista pyyntiajoista, rauhoitusajoista, kalojen alimmista mitoista, pyydetyn saaliin ilmoittamisesta sekä kalastuksen seurannasta ja valvonnasta.

Yleissopimuksen 10 artiklan f kohdan muutos edellyttää pyydetyn saaliin jatkuvaa seurantaa siltä osin kuin pyynti koskee yleissopimuksen mukaisia kalastuskiintiöitä. Saaliskiintiöiden seuranta on tarpeen aikaisempaa laajemmin sen vuoksi, että seuranta tulee ulottaa myös sisäisillä aluevesillä tapahtuvaan kalastukseen. Saalistietojen keräämisessä ja tarkistamisessa jouduttaneen käyttämään apuna myös kalastajilta saalista ostavia kalakaupan ja elintarviketeollisuuden harjoittajia.

## 2. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

## 3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset edellyttävät kiintiöiden piiriin kuuluvan kalastuksen jatkuvaa seurantaa ja ajantasalla olevien saalistilastojen pitämistä. Kiintiöiden valvontajärjestelmä on velvoitteen saavuttamiseksi uudistettava siten, että tietoja kerätään ja tallennetaan jatkuvasti. Valvontajärjestelmän uudistaminen aiheuttaa valtiolle lisäkustannuksia vuosittain arviolta 250 000—300 000 markkaa vuoden 1992 hintatasossa.

## YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

## 1. Lakiehdotus

1 §. Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission Itämeren ja Belttien kalastusta ja elollisten luonnonvarojen säilyttämistä koskevan yleisopimuksen 10 artiklan muutetun f kohdan mukaan Itämeren kalastuskomission antamia suosituksia sovelletaan ulkoisten aluevesien lisäksi myös sopijamaan hallinnassa olevilla sisäisillä aluevesillä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jolla yleissopimuksen soveltamisala laajennettaisiin koskemaan Suomen sisäisiä aluevesiä.

2 §. Suomalaiset rekisteröidyt pyyntialukset ovat Suomen lainsäädännön alaisia myös silloin, kun ne kansainvälisten sopimusten nojalla kalastavat toisen maan kalastusvyöhykkeellä taikka oman tai toisen valtion aluevesillä. Suomi on myös velvollinen seuraamaan, että suomalaiset pyyntialukset eivät ylitä sovittuja kalastuskiintiöitä oman maan tai sopimusvaltion vesillä kalastaessaan. Sisäisillä aluevesillä pyydetään kiintiöityjä kalalajeja, lähinnä lohta, myös rysillä ja muita kuin rekisteröityjä pyyntialuksia käyttäen. Valvonnan vuoksi ehdotetaan, että kalastuksen harjoittajien on pidettävä pyydetyn saaliin määrästä kalastuspäiväkirjaa kalastustavasta ja aluksen rekisteriöinnistä riippumatta. Kalastuspäiväkirjasta säädettäisiin tarkemmin asetuksella.

3 §. Voimassa olevan 3 §:n 1 momentissa säädetään, että pyyntialuksen päällikkö on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriön määräämälle viranomaiselle ne tiedot, jotka ministeriö katsoo tarpeelliseksi vaatia Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten täytäntöönpanemiseksi.

Itämeren kalastussopimuksen edellyttämien toimenpiteiden vuoksi kalastuksen harjoittajien

on annettava saalista koskevat tiedot maa- ja metsätalousministeriön käyttöön mahdollisimman nopeasti ja varmasti. Saalistietojen keräämisessä ja valvonnassa ehdotetaan vastaisuudessa käytettäväksi apuna valtion viranomaisien ja laitosten lisäksi myös kalastajilta kalaa ostavaa kalakauppaa ja elintarviketeollisuutta. Viimeksi mainittu menettely on myös Euroopan yhteisöjen vaatimusten mukainen.

Valvontajärjestelmän uudistaminen on vireillä maa- ja metsätalousministeriössä.

## 2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Asetuksella on tarkoitus antaa tarkemmat määräykset Suomen aluevesillä ja kalastusvyöhykkeellä sovellettavista kalastuskiintiöistä sen mukaan, kuin yleissopimuksella vuosittain sovitaan. Asetuksella määrättäisiin tarvittaessa tarkemmin myös kiintiöiden alueittaisesta jakautumisesta Suomen aluevesillä ja kalastusvyöhykkeellä.

Kalastuspäiväkirjasta on nykyisin tarkemmat määräykset asetuksessa. Päiväkirjaa olisi pidettävä myös sisäisillä aluevesillä kalastettaessa, jos kalastus koskee kiintiöityjä kalalajeja.

## 3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

## L a k i

### Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta 25 päivänä kesäkuuta 1975 annetun lain (483/75) 2 § ja 3 §:n 1 momentti sekä lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

#### 1 §

Asetuksella voidaan säätää, että 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen 10 artiklan f kohdan nojalla annettuja määräyksiä sovelletaan myös sisäisillä aluevesillä. Asetuksella voidaan säätää myös kalastuskiintiöiden jakamisesta alueellisesti.

#### 2 §

Kalastettaessa 1 §:ssä mainitun yleissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettulla sopimusalueella tai 10 artiklan f kohdassa tarkoitetuilla sisäisillä aluevesillä on saaliista ja kalastustoiminnasta pidettävä kalastuspäiväkirjaa sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

#### 3 §

Edellä 2 §:ssä tarkoitettulla alueella kalastusta harjoittava henkilö tai pyyntialuksen päällikkö sekä kalakaupan tai elintarviketeollisuuden harjoittaja ovat velvollisia sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen määräämälle viranomaiselle tai laitokselle ne tiedot, jotka ministeriö Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten täytäntöönpanemiseksi katsoo tarpeelliseksi vaatia.

Tämä laki tulee voimaan      päivänä  
kuuta 19 .

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

## Laki

### Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten voimaansaattamisesta 25 päivänä kesäkuuta 1975 annetun lain (483/75) 2 § ja 3 §:n 1 momentti sekä  
*lisätään* 1 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

#### 1 §

*Asetuksella voidaan säätää, että 1 momentissa tarkoitettun sopimuksen 10 artiklan f kohdan nojalla annettuja määräyksiä sovelletaan myös sisäisillä aluevesillä. Asetuksella voidaan säätää myös kalastuskiintiöiden jakamisesta alueellisesti.*

#### 2 §

Suomalaisella pyyntialuksella, jota käytetään kalastuksen harjoittamiseen 1 §:ssä mainitussa yleissopimuksessa tarkoitettulla sopimusalueella, on saaliista ja kalastustoiminnasta pidettävä kalastuspäiväkirjaa sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

#### 2 §

*Kalastettaessa 1 §:ssä mainitun yleissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettulla sopimusalueella tai 10 artiklan f kohdassa tarkoitetuilla sisäisillä aluevesillä on saaliista ja kalastustoiminnasta pidettävä kalastuspäiväkirjaa sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.*

#### 3 §

Edellä 2 §:ssä tarkoitettun aluksen päällikkö on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriön määräämälle viranomaiselle ne tiedot, jotka ministeriö Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten täytäntöönpanemiseksi katsoo tarpeelliseksi vaatia.

#### 3 §

*Edellä 2 §:ssä tarkoitettulla alueella kalastusta harjoittava henkilö tai pyyntialuksen päällikkö sekä kalakaupan tai elintarviketeollisuuden harjoittaja ovat velvollisia sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen määräämälle viranomaiselle tai laitokselle ne tiedot, jotka ministeriö Kansainvälisen Itämeren kalastuskomission suositusten täytäntöönpanemiseksi katsoo tarpeelliseksi vaatia.*

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
kuuta 19 \_\_\_\_.

